

Otizm ve Aşı

Otizm spektrum bozukluğu yaşamın erken dönemlerinde ortaya çıkar ve bireyi bilişsel ve sosyal etkileşim açısından etkiler. Aşılar ile otizm arasındaki ilişkiyi inceleyen çok sayıda bilimsel araştırma, aşılama ile otizmlili olma olasılığı arasında anlamlı bir ilişki olmadığını vurguluyor.

Otizm spektrum bozukluğu nöro-gelişimsel bir bozukluktur ve yaşamın erken dönemlerinde ortaya çıkar. Sosyal etkileşim ve iletişimde yetersizlik ile sınırlı ve takıntılı ilgi ve davranışlarla gerçekleşen bir özel eğitim kategorisi altında değerlendirilir. Günümüzde otizmin nedenleri tam olarak bilinmemekle birlikte genetik temelli bir bozukluk olduğu yönünde önemli bulgular var. Ancak bu bozukluğa hangi genin ya da genlerin neden olduğu ve genetik mekanizmanın tam olarak ne olduğu henüz bilinmiyor. Ayrıca yapılan araştırmalar otizmin tek bir nede-

ninin olmadığını birçok çevresel ve genetik faktörün bir araya gelerek otizme yol açtığını gösteriyor.

Aşılar ise otizmin nedenlerini açıklamaya çalışan çevresel etmenlerden sadece biri. Aşıların otizme neden olan bir tehdit olarak ele alınması aşı içinde koruyucu madde olarak kullanılan timerosaldan kaynaklanıyor. Timerosal, ağır bir metal olan cıva içeriyor. Bazı uzmanlar aşıların içinde bulunan timerosalın merkezi sinir sistemine zarar veren zehirli bir madde olduğunu ve otizmin görülme sıklığındaki artışın sebebi olduğunu söylüyor. Diğer yandan birçok bilim insa-

nı ise aşıların otizme neden olduğunu gösteren güvenilir bir kanıt bulunmadığını belirtiyor. Yıllardır dünyanın çeşitli ülkelerinde yapılan çalışmalarda, aşılardan cıvanın çıkarılmasına ya da cıva miktarının azaltılmasına rağmen otizm vakalarında görülen artışın aynı hızla devam ettiği tespit edilmiş. Aynı zamanda 96 bine yakın çocukla yapılan yeni bir araştırmada kardeşi otizmlili olduğu için otizm açısından yüksek risk grubunda bulunan çocuklarda 3'lü karma aşı yapılmış olmasına rağmen otizmlili olma riski ile aşı arasında anlamlı bir ilişki olmadığı sonucuna varılmış.

Dünya Sağlık Örgütü'nün Küresel Aşı Güvenliği Danışma Komitesi, Ağustos 2000'den beri aşılardaki timerosal konusunu değerlendiriyor. Konuyla ilgili yapılan tüm araştırmaları inceleyen komite, bilimsel araştırmalarda elde edilen kanıtların timerosal içeren ilaçlar ve aşılar ile otizm arasında kesin bir ilişki olmadığını desteklediği sonucuna vardı. Ancak aynı zamanda bebek ve çocuk aşılarında artık timerosal maddesinin kullanılmaması, kullanılan diğer aşılar da miktarının azaltılması yönünde harekete geçildi. Günümüzde bebekler, çocuklar ve hamileler için timerosal

içermeyen aşılar var, ama bazı yetişkin aşılarında bu madde hâlâ koruyucu olarak kullanılıyor. Ayrıca 7 yaş ve üzerindeki çocuklara yapılan bazı DTaP (difteri, tetanoz, boğmaca) aşıları da bir miktar timerosal içerebiliyor. Uzmanlar 2001 yılından sonra aşılanan bebeklerde ve çocuklarda timerosal maddesine maruz kalmış olma ihtimalinin oldukça düşük olduğunu belirtiyor.

Aşılama özellikle çocukluk çağı hastalıkları açısından kamu sağlığını önemli ölçüde güven altına alan bir uygulama. Aşılamada yaygınlık oranı arttıkça çocuklarda görülen çocukluk çağı has-

talıklarında azalma ya da hastalık gerçekleşse bile hastalığın seyrinde hafifleme görülür. Aşılamanın reddedildiği durumlarda çocukların otizmden daha büyük bir risk altında olduğu ifade ediliyor.

Kaynaklar

- <http://www.cdc.gov/vaccinesafety/concerns/autism/>
- <http://www.tohumotizm.org.tr/haber/otizm-cocukluk-cagi-bulasici-hastaliklar-asilari-arasindaki-iliski-0>